

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Білоцерківський національний аграрний університет
Освітня програма	29454 Право
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Білоцерківський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29454
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Меленко Сергій Гаврилович, Марчишин Богдан Ярославович, Волошкевич Геннадій Андрійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	06.04.2020 р. - 08.04.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/vidomosti_pro_samoocin_pravo.pdf
Програма візиту експертної групи	https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/programa_vizitu_uristi.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП загалом відповідає Критеріям акредитації. Наявна ОП в якій сформульовані цілі та мета, що пов'язані з місією та стратегією ЗВО. ОП постійно розвивається та вдосконалюється. Наявний вплив на формування ОП зі сторони стейкхолдерів. Структура та зміст ОП відповідають нормативним вимогам, освітні компоненти становлять логічну, внутрішньоузгоджену систему та відповідають визначеній предметній сфері. Зміст ОП, організація освітнього процесу та кадровий склад дозволяє досягнути поставлених цілей та програмних результатів навчання. ЗВО послідовно дотримується політики публічності, прозорості, вільного доступу до інформації, підтримки академічної доброчесності, академічної свободи та студентоорієнтованого підходу навчання. Освітнє середовище та матеріальні ресурси ОП дозволяють реалізувати поставлені завдання. Виявлені недоліки не носять системного характеру і суттєво не впливають на зміст освітнього процесу.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП динамічно розвивається з урахуванням вимог законодавства та потреб ринку праці. Постійна співпраця з роботодавцями (Ярмарку вакансій) та проведення систематичних анкетувань здобувачів вищої освіти з метою встановлення їх потреб та інтересів. Активне використання різноманітних інноваційних форм та методів навчання, а також сервісу Moodle для організації дистанційного навчання. Студентоорієнтований підхід, системна робота з ознайомлення студентів зі змістом ОП та забезпечення можливості вільного вибору дисциплін (Парад вибіркових дисциплін), активне використання неформальної освіти для розвитку як професійних, так і соціальних навичок. Створення сприятливих умов для наукової роботи студентів та викладачів: фінансова підтримка, надання вільного доступу до інформаційних ресурсів, популяризація академічної доброчесності, проведення наукових та навчальних заходів. Поєднання теоретичного та практичного навчання через систему спеціалізованих навчальних класів (криміналістична лабораторія, зал судових засідань), залучення студентів до Юридичної клініки, запрошення до викладання юристів-практиків. Систематична робота ЗВО та факультету з розробки відповідного нормативного забезпечення процесу змістового наповнення ОП, порядку вибору навчальних дисциплін, вирішення конфліктних ситуацій, реалізації політики академічної доброчесності тощо.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Шаблонний підхід при формуванні програмних результатів навчання. Відсутність врахування іноземних ОП та галузевого контексту при формуванні цілей та програмних результатів. Блоковий підхід при формуванні дисциплін вільного вибору студента. Віднесення вибіркових дисциплін на перший семестр першого курсу. Некоректно підібраний перелік питань для вступу на ОП та випуску з неї. Відсутність формалізації пропозицій та рішень прийнятих у ході зустрічей зі стейкхолдерами. Відсутність у анотаціях та робочих програмах навчальних дисциплін чітких критеріїв оцінювання різних форм роботи студента. Низькі показники міжнародної співпраці та реалізації грантових проектів. Відсутність обов'язкового використання технологічних засобів для контролю за академічною доброчесністю при написанні курсових робіт. Рекомендації висловлені експертами: оновити ОП, навчальні плани, анотації, робочі програми освітніх дисциплін та програми вступних випробувань з урахуванням рекомендацій висловлених у звіті. Активніше залучати до проведення заходів з вибору навчальних дисциплін представників інших ОП. Розширити коло баз практик та активізувати підписання нових договорів з підприємствами, установами, та організаціями, що спеціалізуються на діяльності у земельній та екологічній сфері. Формалізувати результати зустрічей з основними стейкхолдерами, у вигляді протоколів, спільних рішень тощо. Розглянути можливість централізованого проведення перевірки курсових робіт у системі «Unichesk» або подібних за змістом програм з формалізацією результатів перевірки. Включити до складу екзаменаційних комісій з присвоєння кваліфікації «Бакалавр права» представників роботодавців.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП загалом збігаються з місією та стратегією навчального закладу. Розробник ОП ставлять перед собою ціль підготувати фахівців у галузі права, які поряд з загальним компетентностями отримають поглиблені знання у сфері аграрного, земельного та природоресурсного права. Такий підхід відповідає загальній місії навчального закладу визначеній у програмному документі «Політика Білоцерківського національного аграрного університету у сфері якості» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/politika_bnau.pdf) - "Місія університету полягає в підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців нового покоління для сфери аграрного виробництва". Експертна комісія звертає увагу, що ОП затверджені у 2016-2018 рр. не містили зазначеної мети та передбачали загальні, абстрактні цілі - "підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері права".
https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/osvi_prof_prog_pravo_2018.pdf
https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/osvi_prof_prog_pravo_2017.pdf Разом з тим, комісія також відзначає, що навчальний план, зміст освітніх компонентів та напрямки наукових робіт свідчить про часткову екогуманістичну спрямованість програми на попередніх етапах.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

В ході проведених зустрічей зі стейкхолдерами встановлено, що корегування ОП відбувалося з урахуванням їх пропозицій та звернень. Участь роботодавців підтверджується їх усними заявами, а також рецензіями на ОП від представників роботодавців. Зі слів роботодавців встановлено, що зміст освітньої програми обговорюється на неформальних зустрічах з гарантом ОП та іншими викладачами, однак без формалізації висновків та пропозицій у вигляді протоколів та рішень. Здобувачі вищої освіти залучені до обговорення ОП через систему анкетування, участі представників студентського самоврядування у роботі органів на яких обговорюється зміст ОП. Представники від студентів та роботодавців є членами проектної групи з розробки ОП та членами групи зі змісту та якості освіти (протокол №2 від 04.12.2018, протокол №5 від 17.12.2019), і їх участь у розробці ОП підтверджується як протоколами засідань, так і усними заявами. Випускники попередніх років до розробки ОП систематично не залучалися, однак в усних розмовах підтвердили, що робили пропозиції в усній формі щодо поліпшення якості ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та програмні результати навчання в цілому були визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Роботодавцями та випускниками в ході спілкування підтверджено, що на сьогодні існує потреба у підготовці фахівців з поглибленими знаннями у сфері аграрного, земельного та природоресурсного права. Це обумовлюється, як загальнонаціональною специфікою: малою кількістю освітніх програм подібного змісту, так і регіональною специфікою: наявності на території регіону великої кількості сільськогосподарських підприємств та зростання обсягу правовідносин в земельній сфері. Водночас, комісією встановлено, що визначений в самоаналізі досвід інших ЗВО, у тому числі і закордонних, не був відображений при формуванні програмних результатів навчання. З пояснень гаранта ОП, це було обумовлено прагненням укладачів ОП дотриматися діючого стандарту, а використання досвіду інших ЗВО було здійснено при розробці окремих освітніх компонентів ОП, зокрема дисциплін «Аграрне право», «Природоресурсне право».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Результати навчання за ОП відповідають вимогам, визначеними Стандартом вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерством освіти і науки України № 1379 від 12 грудня 2018 року. Водночас, ОП не містить переліку спеціальних програмних результатів навчання сформульованих ЗВО у відповідності до заявленої екогуманістичної спрямованості програми

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП програма є динамічною, розвивається з врахуванням вимог законодавства та потреб ринку праці. При розробці ОП враховані місія та стратегія навчального закладу, а також залучено представників роботодавців та студентів до обговорення змісту ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Програмні результати навчання не відображають специфіки ОП. Відсутнє систематичне залучення випускників ОП до обговорення її змісту. При визначенні цілей та програмних результатів навчання не відображено досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Рекомендовано: На основі аналізу досвіду вітчизняних та іноземних освітніх програм сформулювати та закріпити програмні результати навчання, що враховуватимуть екогуманістичний «фокус» ОП. Налагодити систематичний діалог з випускниками, розширивши їх участь у формуванні змісту ОП. Формалізувати результати зустрічей з основними стейкхолдерами, у вигляді протоколів, спільних рішень тощо

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП Право 2019 року (у кредитах ЄКТС) становить 240 кредитів, що відображено також у навчальному плані і відповідає встановленим нормам. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей становить 159 кредитів ЄКТС, при мінімальному показнику визначених стандартом – 150 кредитів ЄКТС. На проходження практики виділено 16 кредитів ЄКТС, при мінімальному показнику визначених стандартом – 10 кредитів ЄКТС. На дисципліни за вибором здобувачі вищої освіти відводиться 62 кредити ЄКТС, при мінімальному показнику визначено ст. 62 Закону України «Про вищу освіту» у 60 кредитів ЄКТС ($240 \cdot 0,25 = 60$). Водночас, експертами було встановлено, що в ОП попередніх років частка дисциплін вільного вибору студента була меншою від мінімально допустимого показника. Так, за ОП 2017 року обсяг таких дисциплін становив 49 кредитів - 20% ЄКТС, за ОП 2018 року - 53 кредити ЄКТС (22%). Це обумовлювалось діючим в університеті «Положенням про освітні програми», яке передбачало віднесення безальтернативних дисциплін за вибором університету до «вибіркового блоку»

https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/osvitni_programy/polog_osvitni_programy_bnau.pdf

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

В ході аналізу ОП встановлено, що вона має чітку структуру щодо визначення часу навчання: наявний поділ на вісім семестрів та встановлено загальний термін навчання 3 роки 10 місяців; а також щодо змісту навчання: освітні компоненти поділені на обов'язкові та вільного вибору студента. Разом з тим відзначається нерівний розподіл кредитів ЄКТС між відповідними навчальними роками – 1 рік – 63 кредити ЄКТС, 2 рік – 66 кредитів ЄКТС, 3 рік - 54 кредити ЄКТС та 4 рік - 57 кредитів ЄКТС. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності, а освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему, яка дозволяє досягнути поставлених результатів навчання. Аналіз матриці відповідності

програмних компетентностей компонентам ОП та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП в цілому свідчить, що освітні компоненти забезпечують досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання. Водночас, експертами встановлено випадки неправильного заповнення матриці відповідності. Так, ЗК 6 "Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій" визначена лише для одного предмету «Безпека життєдіяльності», натомість як відповідні їй ПРН 15 та ПРН 16 закріплені за іншими дисциплінами. Також, відповідно до матриці ПРН 16 «Демонструвати вміння користуватися комп'ютерними програмами, необхідними для професійної діяльності» досягається виключно за рахунок вибіркового дисциплін. В ході розмов з викладачами та студентами, встановлено, що в навчальному процесі активно використовуються комп'ютерні технології (дистанційне навчання, робота з базами даних, оформлення документів тощо), що свідчить про фактичну реалізацію ПРН 15 та 16

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої спеціальності відповідно до змісту положень Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Представлені освітні компоненти забезпечують підготовку фахівців за спеціальністю «Право». Формування знань у сфері аграрного, земельного та природноресурсного права досягається за рахунок включення окремих спеціальних дисциплін ("Аграрне право", "Природноресурсне право" тощо) та орієнтацією існуючих дисциплін на поглиблення вивчення питань з цієї сфери. Водночас, в ОП 2019 року в циклі нормативних дисциплін представлені навчальні дисципліни гуманітарної та соціально-економічної підготовки: Українські студії та Соціально-політичні студії. Експертна група за результатами опитування гаранта, викладачів та здобувачів вищої освіти встановила, що дані дисципліни спрямовані на розвиток загальних компетентностей здобувачів вищої освіти, сприяє формуванню соціальних навичок (soft skills). Щодо дисципліни «Основи безпеки життєдіяльності», гарантом було роз'яснено, що її включення обумовлювалось виконанням Наказу МОНУ від 26.12.2017 р. за №1169. Збільшення кредитів на викладання дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням», було обумовлено запитом студентів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Порядок вибору студентами навчальних дисциплін передбачений окремим Положенням про вибіркові навчальні дисципліни https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_vubirkov_duscup_bnau.pdf

Передбачено, що: вивчення вибірових дисциплін проводиться з третього семестру другого навчального року, студент має право обирати навчальні дисципліни з іншої освітньої програми, мінімальну кількість студентів у групі – 12 осіб. Закріплено чітку і зрозумілу процедуру вибору навчальних дисциплін, зокрема щосеместрово проводиться «Парад вибірових дисциплін» на яких відбувається презентація освітніх компонентів студентам. В ході аналізу освітньої програми та навчальних планів встановлено. До 2019 року частину вибірових дисциплін забезпечували дисципліни за вибором ЗВО, проте в оновлений програмі всі 25% вибірових дисциплін складають дисципліни за вибором студентів. ОП передбачено право студента обирати навчальну дисципліну з іншої ОП, але не більше однієї на рік. На сайті університету виставлений перелік анотацій дисциплін інших ОП <https://btsau.edu.ua/uk/content/osvitni-programy> Водночас, за результатами опитування встановлено відсутність практичної реалізації права обирати дисципліну з іншої ОП, студенти не підтвердили ознайомлення їх з правом вибору таких дисциплін. В ході інтерв'ювання здобувачів вищої освіти підтверджено факт ознайомлення їх з змістом та переліком вибіровими дисциплінами ОП через сервіс Moodle та проведення «Параду вибірових дисциплін», а також здійснення ними процедури вибору цих дисциплін. Встановлено наявність індивідуальних планів студента, куди заносяться обрані ним дисципліни. Вибір дисциплін відбувається на основі блокового вибору де студент має право обрати одну з двох дисциплін запропонованих у блоці. Вибір подібного підходу ЗВО пояснює зручністю у плануванні навчального процесу та зрозумілістю процедури вибору здобувачами вищої освіти. Водночас, комісією встановлено, що вивчення ряду вибірових дисциплін починається на першому курсі, що не відповідає змісту Положення про вибіркові дисципліни. Крім того, до переліку вибірових дисциплін віднесено дві дисципліни, які фактично не передбачають можливості альтернативного вибору – «Фізичне виховання» де студенти повинні обрати виключно один з запропонованих ЗВО видів спорту (волейбол, футбол), та Курсову роботу з аграрного права, де студент має право обрати тему курсової роботи, однак виключно у сфері аграрного права. З пояснень гаранта таке рішення обумовлюється екогуманістичним "фокусом" ОП. Встановлено факт невідповідності між переліком вибірових навчальних дисциплін у навчальному плані та каталогом вибірових дисциплін, що розміщені на сайті. З пояснень гаранта, це зумовлено технічною помилкою, а актуальний та відповідний перелік анотацій вибірових дисциплін розміщено на сервісі Moodle. Для підтвердження надані анотації вибірових дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма та навчальний план на 2019 рік передбачають проходження навчальної практики загальним обсягом 16 кредитів у 4,6 та 8 семестрах. Порядок проходження практики врегульовано «Наскрізною програмою практик» https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/naskrizna_program_paktik_ur_2020.pdf Під час підготовки до направлення на проходження практики, студент ознайомлюється з основними вимогами, за ним закріплюється керівник практики та надається підготовлений ЗВО щоденник в якому міститься стислий перелік прав, обов'язків та завдань, які покладаються на студента під час проходження практики. ЗВО проводить активну роботу з базами практик, і результати зустрічей з роботодавцями підтверджують, що вони співпрацюють з ЗВО у питанні підготовки та реалізації практичної складової ОП. Зокрема, за результатами зустрічей, було констатовано необхідність посилення практичних навичок студентів у сфері підготовки процесуальних документів, що зумовило появу в ОП нового вибіркового курсу «Складання процесуальних документів». На базі ЗВО функціонує Юридична клініка, до роботи якої залучається більшість студентів ОП. Аналіз наданих матеріалів свідчить, що її діяльність носить постійний характер і вона забезпечує формування у студентів практичних навичок передбачених ОП. Аналіз програми та матеріалів практики, інтерв'ювання стейкхолдерів засвідчують належний зміст компетентностей, які здобувачі отримують в ході проведення практики. Експертною групою було перевірено та підтверджено наявність договорів з базами практики та їх фактичне виконання. Водночас, було звернуто увагу, що значна частина баз практик становлять органи державної влади та місцевого самоврядування, що лише частково узгоджується з заявленою метою підготовки фахівців у сфері аграрного, земельного та природноресурсного права. З пояснень представників ЗВО це обумовлено появою такого «фокусу» програми лише з 2019 року і на данному етапі ведеться роботи по укладанню нових договорів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

В ході аналізу ОП та інтерв'ювання викладачів, студентів та стейкхолдерів, встановлено, що ОП передбачає широкі можливості для набуття різноманітних соціальних навичок, як у формальній, так і неформальній освіті. У формальній освіті, це досягається за рахунок використання різноманітних прийомів та методи навчання: дискусії, диспути, командні завдання. Формуванню соціальних навичок сприяє викладання таких дисциплін, як «Соціально-політичні студії», «Юридична деонтологія та професійна етика юриста». В ході зустрічей було підтверджено, що набуттю soft skills сприяє участь студентів спеціальності 081 "Право" у діючій при факультеті юридичній клініці. У неформальній освіті розвиток softskills відбувається через участь студентів у різноманітних тренінгах та навчаннях, що організовується університетом. На факультеті діють гурток патріотичного виховання та гурток «Лідер», який очолюється сертифікованим тренером з розвитку life skills. Загалом, існуючий в університеті План заходів виховної роботи свідчить про належну роботу ЗВО у цій сфері https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/molodigna/plan_vyhov_roboty_2019.pdf Опитування роботодавців та студентів показують, що за їх оцінкою ОП сприяє формуванню та розвитку у них належного рівня соціальних навичок, які є необхідними при подальшому здійсненні професійної діяльності. Крім розвитку соціальних навичок студентів, звертається увага і на удосконалення soft skills викладачів, зокрема, через усталену практику проведення спеціальних семінарів https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/molodigna/tematyka_seminar_2019_2020.pdf

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Водночас, експертна група звертає увагу, що в ОП 2018-2019 рр. не витримані вимоги передбачені «Положенням про освітні програми» https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/osvitni_programy/polog_osvitni_programy_bnau.pdf Положення передбачає, що ОП повинна визначити придатність випускників до подальшого працевлаштування шляхом зазначення основних видів економічної діяльності, професійні назви робіт згідно з класифікатором професій. Натомість, в ОП наданий загальний опис посад, які може здобути випускник цієї ОП

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне

навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз змісту компонентів ОП, проведений експертною групою, показав, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Показники співвідношення аудиторної та позааудиторної роботи не є уніфікованими для всіх видів ОК, а визначаються з врахуванням специфіки освітнього компоненту та врахуванням позиції науково-педагогічного персоналу. Самостійна робота становить не менше 1/3 і не більше 2/3 загального обсягу навчального часу здобувача вищої освіти, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Визначення обсягів співвідношення аудиторної та позааудиторної роботи здійснюється групою якості освіти за погодженням з викладачем. Водночас, студенти мають можливість висловити ставлення до обсягів ОП, окремих освітніх компонентів та фактичного навантаження здобувачів через систему анкетування. Останнє анкетування проведене на ОП «Право» показує, що більшість здобувачів вищої освіти (76%) оцінили на «добре» та «відмінно» обґрунтованість свого навантаження
(https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/zvit_ankety_student_osvitnyu_process_pravoling_o_2018.pdf)

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

До сильних сторін та позитивних практик ОП можна віднести: - наявність відповідного нормативного забезпечення процесу змістового наповнення ОП, порядку вибору навчальних дисциплін, та проведення практик; - систематичну організаційну роботу спрямовану на ознайомлення студентів зі змістом вибіркового дисциплін через розміщення анотацій вибіркового дисциплін на сайті та на сервісі Moodle, а також презентації викладачами під час «Параду вибіркового дисциплін»; - систематичну роботу з розвитку soft skills, як у здобувачів вищої освіти, так і науково-педагогічних працівників. Активне використання неформальної освіти (тренінги, гуртки) для розвитку необхідних соціальних навичок. - врахування позиції студентів щодо змісту ОП в цілому та окремих освітніх компонентів через постійно діючу систему анкетування; - підтримання постійного зв'язку з роботодавцями при визначенні змісту практичної підготовки здобувачів вищої освіти; - активне залучення Юридичної клініки до практичної підготовки здобувачів вищої освіти та організації навчального процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкими сторонами ОП та недоліками виявленими в ході роботи експертної групи є: - нерівномірний розподіл кредитів ЄКТС між відповідними навчальними роками, що призводить до перевантаження студентів 1-го та 2-го курсів; - помилки у заповненні матриці відповідності, внаслідок чого не зазначені програмні результати навчання, які фактично набуваються у процесі вивчення відповідних освітніх компонентів; - віднесення дисциплін вільного вибору студента на перший курс, що суперечить Положенню ЗВО про вибірково навчальні дисципліни та ускладнює процедуру проведення вибору; - віднесення до вибіркового дисциплін освітні компоненти, які фактично обмежують право вільного вибору студента – «Фізичне виховання» та «Курсова робота з аграрного права»; - недостатнє ознайомлення студентів з правом вибору освітніх компонентів з іншої ОП. Рекомендації щодо удосконалення: - переглянути освітні компоненти у частині формування програмних результатів навчання та виправити матрицю відповідності; - здійснити перегляд навчальних планів та перерозподілити вибірково дисципліни з 1-го та 2-го курсів на 3-й та 4-й курси. Це дозволить розвантажити навчальний план та усуне невідповідність з Положенням ЗВО про вибірково навчальні дисципліни ; - розглянути можливість переведення курсів «Фізичне виховання» та «Курсова робота з аграрного права» до циклу обов'язкових компонентів, або надати для студентів альтернативні освітні компоненти для вибору; - розглянути можливість про заміну блокового вибору освітніх компонентів (один з двох) на широкий або відкритий список; - активніше залучати до «Параду вибіркового дисциплін» викладачів з інших ОП для презентації ними своїх вибіркового дисциплін; - розширити коло баз практики та активізувати підписання нових договорів з підприємствами, установами, та організаціями, що спеціалізуються на діяльності у земельні та екологічній сфері. Використати досвід та базу практик «класичних» факультетів БНАУ – агробіологічного та біолого-технологічного.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП чіткі і зрозумілі, не містять дискримінаційних положень. Вони оприлюднені на веб-сайті ЗВО і доступні за посиланням. https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pravila_priomu/pravila_priomu_btsnau_2020.pdf. Під час зустрічей зі здобувачами ОП та випускниками нарікань на правила прийому не прозвучало. Водночас, результати оприлюдненого анкетування свідчать, що більшість студентів-вступників позитивно оцінили зрозумілість та доступність Правил прийому ЗВО (93,6% опитаних поставили оцінки 4 та 5) https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/zvit_ankety_batjky2_2018.pdf

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір на ОП здійснюється за результатами вступних випробувань – у формі зовнішнього незалежного оцінювання, вступних іспитів або співбесіди в передбачених Правилами прийому https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pravila_priomu/pravila_priomu_btsnau_2020.pdf Конкурсний відбір проводиться на основі конкурсного бала, який розраховується відповідно до Правил прийому. Експертною групою встановлено, на ОП здійснюється набір не лише на основі ПЗСО, а також на основі ОКР «молодший спеціаліст». Згідно з Правилами прийому для вступу на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста особа здає два вступні випробування: у формі зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури та фахового випробування. Аналіз програми вступних випробувань, загалом засвідчив, що вона дозволяє оцінити фахові знання та вміння абітурієнта. Разом з тим, слід констатувати, що певний сумнів виникає доцільність внесення до програми вступних випробувань питань з дисциплін «Фінансове право», «Цивільне право (сімейне)», «Трудове право», оскільки ці дисципліни, згідно навчального плану, будуть вивчатися абітурієнтами вже після вступу на ОП, на 3-4 курсах. https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/program_vstup_viprob/prog_vstup_viprob_pravo_bakalavr_2020.pdf

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Порядок визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, закріплений у Положенні «Про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Білоцерківського національного аграрного університету», яке розміщено на сайті університету https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/pologen_pro_academ_mobilnist_2.pdf

Порядок перезарахування результатів навчання визначений у 5 розділі цього документа, та передбачає співставлення результатів навчання отриманих у іншому ЗВО з діючою ОП, перезарахування вивчених дисциплін та складання академічної різниці. Правила є достатньо зрозумілими та чіткими

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у ЗВО передбачені Положенням «Про порядок визнання в Білоцерківському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_neformal_osv_bnau.pdf Експертній групі не вдалося встановити практичного застосування цих положень, через відсутність звернень зі сторони здобувачів вищої освіти

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

В ЗВО розроблені всі необхідні документи для вступу на навчання, переведення з іншого навчального закладу, а також зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Вищезазначені документи є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на сайті ЗВО та доступні для перегляду усіма учасниками освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Некоректно підібраний перелік питань для фахового випробування при вступі на ОП на основі диплому «молодшого спеціаліста». Рекомендації : переглянути програму підготовки до фахового вступного випробування на ОП «Право» за ОС «бакалавр» на основі ОКР «молодший спеціаліст» та виключити питання з навчальних дисциплін, що будуть вивчатися абітурієнтами після зарахування на ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Експертною групою під час дистанційного інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, викладачів та гаранта ОП встановлено, що під час реалізації ОП впроваджуються інноваційні педагогічні методи в освітньому процесі, зокрема: мозковий штурм, дебати, дискусія, перевернуте навчання, ділові ігри, moot court, ажурна пилка, яким викладачі навчаються на сертифікованому пролонгованому методико-психологічному семінарі для «Школа професійно-педагогічного зростання». https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/molodigna/tematyka_seminar_2019_2020.pdf Студентоцентричний підхід та принципи академічної свободи під час реалізації ОП забезпечується завдяки вибірковості цілого ряду дисциплін, а також завдяки регулярному опитуванню здобувачів вищої освіти за допомогою різноманітних форм анкетування на основі Положення про опитування щодо якості освітньої діяльності БНАУ. https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_opytuv_qa_bnau.pdf У навчальному процесі викладачі активно застосовують проблемні методики навчання, що дозволяє студентів самостійно сформулювати власні погляди на проблему та відтворити її.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Експертною групою встановлено, що у відповідності до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у БНАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_vn_syst_qa_bnau.pdf, Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у БНАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_pechat/polog_pro_ocinuvan_result.pdf, Положення про систему управління навчанням Moodle у БНАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/e_learning/pologen_moodle.pdf учасникам освітнього процесу у повному обсязі надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання, графік навчального процесу, у тому числі й під час карантину. https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/grafiky/grafik_karantyn2_pravolingvo_2020.pdf Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів розміщено в робочій навчальній програмі яка надається учасникам освітнього процесу у друкованому вигляді і електронному варіанті на дистанційній платформі Moodle <https://teach.btsau.net.ua/login/index.php> На сайті університету представлено освітні програми, навчальні плани, розклад занять, посилання на дистанційне навчання тощо <https://btsau.edu.ua/content/normatyvne-zabezpechennya> За результатами проведення дистанційного інтерв'ювання здобувачів експертною групою встановлено, що пропозиції висловлені здобувачами в анкетах стосовно посилення практичної складової викладання окремих дисциплін за ОП враховуються ЗВО. Водночас експертною групою було звернуто увагу, що у анотаціях вибіркового дисциплін, які надаються для ознайомлення студентам, не міститься визначення форм майбутньої роботи студента та критеріїв їх оцінювання (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/osvitni_programy/katalog_anot_pravolingvo_2019.pdf). Вибірковий аналіз робочих програм засвідчив наявність загальних критеріїв оцінювання, проте не виявив критеріїв оцінювання за окремими видами робіт. В ході розмови зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що процедура ознайомлення відбувається переважно в усній формі на перших заняттях з дисципліни.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час ознайомлення із документацією та дистанційного інтерв'ювання експертною групою встановлено, що здобувачі вищої освіти за ОП залучаються до виконання студентських наукових робіт в рамках проведення різноманітних олімпіад і конкурсів. Здобувачі вищої освіти приймали участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді за спеціальністю «Право» у Запорізькому національному університеті, у 2 етапі Всеукраїнської олімпіади з політології в НУ «Одеська юридична академія». Також здобувачкою вищої освіти за ОП було здобуто диплом III ступеня Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт. Щороку на базі ЗВО проводиться Міжнародна науково-практична конференція. Завдяки даному заходу здобувачі вищої освіти за ОП отримують можливість апробації власних наукових досягнень. <http://science.btsau.edu.ua/node/248> Експертною групою встановлено, що в процесі реалізації ОП активно використовується достатньо обладнаний кабінет криміналістики, зала судових засідань, наукова лабораторія «Правові проблеми запобігання корупції в Україні». https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proces/pologen_pro_naukov_laborator_pravo.pdf Протягом 2019 року викладачами ОП опубліковано три статті у наукометричній базі Scopus чи WoS.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час проведення інтерв'ювання НПП та роботодавців експертною групою встановлено, що ініціаторами оновлення контенту ОП виступають НПП, які є розробниками ОП, мають новітні наукові досягнення. Також під час процесів оновлення контенту ОП враховуються зауваження, рекомендації та побажання Ради роботодавців. НПП корегують зміст освітніх компонентів на основі як власних, так і вітчизняних та закордонних наукових розробок. <http://science.btsau.edu.ua/node/8> https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_rob_prog_bnau.pdf

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Експертною групою встановлено, що навчання, викладання та наукові дослідження в межах ОП, пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО, здійснюються завдяки можливості відвідування студентами та викладачами ОП лекцій та семінарів, які проводяться науковцями у сфері права, які

викладають у закордонних закладах вищої освіти, з якими укладено відповідні угоди про наукову співпрацю. Здобувачі вищої освіти залучаються до сфери міжнародної співпраці завдяки участі в міжнародних проектах, конференціях і семінарах відповідно до Положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Білоцерківського національного аграрного університету»

https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/pologen_pro_academ_mobilnist_2.pdf НПП приймають активну участь у роботі Міжнародних конференцій, окремі наукові форуми проводяться на базі ЗВО <http://science.btsau.edu.ua/node/33> Також ЗВО укладено цілий ряд угод із закордонними ЗВО щодо міжнародної співпраці у сфері академічної мобільності здобувачів вищої освіти <https://btsau.edu.ua/uk/content/mizhnarodna-spivpracya-6>

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Освітній процес відбувається з використанням різноманітних форм та методів навчання та викладання, які сприяють досягненню програмних результатів навчання. Поширені у ЗВО форми і методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та дозволяють врахувати потреби і інтереси здобувачів вищої освіти. У ЗВО досить успішно реалізовується напрямок публікування у фахових наукових виданнях з, які входять до переліку наукометричних баз Scopus та WoS новітніх досягнень НПП факультету права та лінгвістики

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

У анотаціях (сілабусах) обов'язкових та вибіркового дисциплін не зазначені загальні критерії оцінювання та основні форми роботи, які будуть здійснюватися за дисципліною. В робочих навчальних програмах відсутні критерії оцінювання за окремі форми роботи (тести, презентації, реферати тощо). Не зважаючи на широкий спектр укладених ЗВО угод про міжнародну співпрацю, здобувачі вищої освіти за ОП ще не приймають участі у програмах академічного обміну, зокрема Erasmus+. На факультеті права та лінгвістики робота щодо участі у конкурсах на отримання грантів на проведення наукових досліджень у сфері права не здійснюється на достатньому рівні, що обумовлює низькі показники у цій сфері діяльності. Рекомендації: - оновити анотації обов'язкових та вибіркового дисциплін, визначивши в них загальні критерії оцінювання, порядок оцінювання за окремі види робіт та виставлення підсумкового результату; - посилити роботу з розвитку міжнародної співпраці та підготовки грантових проектів, зокрема провести спеціальні навчання викладачів та здобувачів вищої освіти у сфері розробки та подання грантових проектів

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Експертна група шляхом дистанційного інтерв'ювання здобувачів вищої освіти за ОП встановила наявність і функціонування Положення про організацію освітнього процесу в БНАУ для оцінювання навчальних досягнень здобувачів.

https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proces/pologen_pro_osvitn_proces.doc А також наявність та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у БНАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_pro_ocinuvan_result.pdf Експерти

відзначають, що в ході внесення відомостей до самоаналізу були вказані лише форми загального, підсумкового контролю, які застосовуються за результатами навчання. Натомість, в ході зустрічей з здобувачами вищої освіти, науково-педагогічним персоналом було встановлено, що в освітньому процесі застосовуються різноманітні форми контрольної перевірки знань (тести, підготовка документів, розв'язання кейсів, створення презентацій та альбомів тощо). Водночас, експерти звертають увагу, що в робочих програмах при визначенні форми контрольного заходу не встановлюються чіткі критерії його оцінювання. Так, у більшості робочих програмах зазначено, що модульний контроль проводиться у формі тестування, проте кількість тестів та кількість балів, що може отримати студент там не зазначається (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/kostituc_proces_pravo_rob_prog.pdf; https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/konstituc_pravo_rob_prog.pdf). Натомість, відповідно до "Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у БНАУ" програми повинні містити розділи у яких повноцінно відображатимуться методи та критерії оцінювання, а також розподіл балів. З пояснень викладачів та студентів експертна комісія робить висновок, що ця інформація надається здобувачам вищої освіти безпосередньо під час освітнього процесу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Експертною групою під час дистанційного інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, викладачів, гаранта та адміністрації факультету права та лінгвістики встановлено відповідність форм атестації здобувачів вищої освіти вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 Право галузі знань 08 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/081-pravo-bakalavr.pdf> Зокрема атестація здобувачів здійснюється екзаменаційною комісією, яка створюється відповідно до Положення «Про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії у БНАУ <https://btsau.edu.ua/uk/content/normatyvnezabezpechennya> Аналіз змісту програми державної атестації засвідчує поєднання теоретичної та практичної складової - білети формуються як з теоретичних питань, так і практичних ситуацій. Водночас, звернуто увагу, що державна атестація не охоплює всіх дисциплін що формують фахові компетенції. Також, звернуто увагу на відсутність питань з усіх дисциплін, що входять до програми єдиного фахового вступного випробування (міжнародне право, конституційне право), а також відсутність питань з дисциплін, що логічно пов'язані з фокусом ОП - екогуманістичною складовою.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертною групою під час проведення дистанційного індивідуального інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та викладачів за ОП з'ясовано, що інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться здобувачам вищої освіти в належні строки. Сама процедура проведення контрольних заходів та оскарження отриманих результатів регулюються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у БНАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_ocin_rezultat_bnau.pdf Також експертною групою під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти за ОП встановлено, що на факультеті права та лінгвістики періодично проводиться анкетування студентів, як у формі анонімного он-лайн опитування, так і за допомогою заповнення паперових анкет, на предмет виникнення та вирішення конфліктних ситуацій та зрозумілості критеріїв оцінювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Порядок дотримання академічної доброчесності в університеті визначається: Путівником студента Білоцерківського НАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/molodigna/putivnyk_bnau.pdf Положення про академічну доброчесність у БНАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_akad_dobr_bnau.pdf Відповідно до Положення у ЗВО передбачена діяльність Комісії з питань етики та академічної доброчесності, яка повинна віршувати спіні питання, надавати експертні оцінки та проводити популяризацію академічної доброчесності (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/polog_komis_etyka.pdf).

Водночас, в ході опитування було з'ясовано, що склад Комісії не є сформованим і його формування передбачається лише після надходження звернень щодо порушення академічної доброчесності. Експертною групою встановлено, що популяризація академічної доброчесності забезпечується шляхом проведення різноманітних заходів виховного характеру зі студентами, а також шляхом наглядного інформування усіх учасників навчального процесу. Питання стосовно дотримання принципів академічної доброчесності періодично розглядаються під час засідань Вченої ради ЗВО, вчених рад факультетів, органів студентського самоврядування, на засіданнях кафедр. Також у ЗВО діє Етичний кодекс університетської спільноти https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/etych_kodeks.pdf Експертною групою встановлено, що перевірка у ЗВО кваліфікованих робіт, наукових статей та тез доповідей на виявлення схожості проводиться за допомогою системи «Unichesk», яка рекомендована до використання МОН України «Unichesk» (<https://unichesk.com/>). Водночас, експертною групою встановлено, що курсові роботи, які виконуються ан 4 курсі ОП не проходять обов'язкової перевірки у системі «Unichesk», оскільки це не передбачено "Положенням про курсові роботи" розробленим ЗВО (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_kursov_robot_pdf.pdf). Натомість, викладачі та здобувачі вищої освіти використовують для перевірки безкоштовні онлайн ресурси.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Розроблено та затверджено відповідні нормативні положення, які перебувають у відкритому доступі та містять чітко визначені процедури застосування. На факультеті чітко поставлена робота з популяризації академічної доброчесності у середовищі студентів та здійснюється протидія плагіату. В ході державної атестації здійснюється перевірка не лише теоретичних, але й практичних навичок здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: - відсутність сформованого складу та практичної роботи Комісії з питань етики та академічної доброчесності. - у випадку виявлення звернень щодо порушення етичних норм чи правил академічної доброчесності, не передбачено публічне оголошення про результати реагування по ним та змісту прийнятих рішень Рекомендації: - процедуру розгляду справ про порушення академічної доброчесності слід оприлюднювати для широкого ознайомлення та відповідного аналізу університетською спільнотою. - розглянути можливість централізованого проведення перевірки курсових робіт у системі «Unichesk» або подібних за змістом програм з формалізацією результатів перевірки; - формалізувати критерії оцінювання різних форм роботи студента у робочих навчальних програмах та анотаціях (сілабусах) - створити електронний банк курсових та наукових робіт студентів, та щорічно поповнювати його. - переглянути програму державної атестації, включивши питання з дисциплін, що забезпечують формування екогуманістичної складової, а також входять до переліку базових дисциплін з яких проводиться єдине фахове вступне випробування при вступі на магістратуру.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, у цілому забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання на основі наданих документів та результатів інтер'ювання викладачів та студентів, які навчаються за

вказаною освітньою програмою. Необхідний рівень професійної майстерності викладачів ОП забезпечується шляхом: - підвищення фаховості викладачів та проведення процедур моніторингу їх професіоналізму відповідно до Положення «Про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості та здійснення коригувальних і запобіжних дій у Білоцерківському національному аграрному університеті» https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_pro_proved_vnutr_audit.pdf - діяльності пролонгованого методико-психологічного семінару для викладачів «Школа професійно-педагогічного зростання», тематика якого спрямована на удосконалення рівня викладання https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/molodigna/tematyka_seminar_2019_2020.pdf - участі викладачів ОП у роботі щорічної Міжнародної конференції БНАУ <http://science.btsau.edu.ua/node/33>

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів забезпечується відповідно до Положення «Про Порядок заміщення посад (обрання і прийняття на роботу) науково-педагогічних (педагогічних) працівників БНАУ» від 17.09.2018 року https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proces/polog_porud_zamish_posad_bt nau.pdf З метою організації конкурсу з добору викладачів наказом ректора утворюється конкурсна комісія. Задля оцінювання рівня професійної кваліфікації та професійної майстерності претендент проводить відкриту лекцію, або/та практичне заняття. Обговорення кандидатур претендентів на заміщення вакантних посад професорів, доцентів, старших викладачів проводиться на засіданні відповідної кафедри за їхньої присутності. Згідно кафедральних документів та даних отриманих в процесі усного опитування викладачів, конкурсний добір є відповідно забезпеченим.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Відповідно до Розділу VIII Статуту університету до освітнього процесу залучаються фахівці-практики та роботодавці https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proces/statut_bt nau_2019.pdf Щороку на базі університету проводиться «Ярмарок вакансій» для випускників ЗВО із залученням значної кількості роботодавців. <https://btsau.edu.ua/uk/content/yarmarok-vakansiy-4> У ЗВО діє Положення про ради роботодавців https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proces/polog_rada_robotodav.pdf За результатами зустрічі із роботодавцями можна прийти до висновку, що БНАУ залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на умовах договорів про співпрацю. Зокрема ЗВО укладено відповідні договори із Головним територіальним управлінням юстиції в Київській області, Білоцерківським міськрайонним судом, Білоцерківським місцевим центром з надання безоплатної первинної правової допомоги та ін. Представники вказаних організацій були опитані під час зустрічі в процесі якої факт залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, а також виконання умов договорів знайшов власне підтвердження. Вказані організації виступають також у якості баз практик для здобувачів освіти за даною ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факультетом права та лінгвістики як періодично так і на постійній основі залучаються до викладання та організації освітнього процесу шляхом прочитання проблемних лекцій чи викладання дисциплін практичного спрямування професіонали-практики, експерти та представники роботодавців. Зокрема дисципліна «Судова медицина та психіатрія» викладається на постійній основі експертом та професіоналом-практиком у даній галузі. Цілий ряд окремих занять з інших предметів ОП, враховуючи специфіку переважно практичного спрямування, також проводяться професіоналами практиками, експертами та представниками роботодавців, почасти на базі підприємств, установ та організацій відповідного профілю. У даному разі викладання ведеться на добровільних засадах особами, які перебувають поза штатом

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО з метою підвищення фахової майстерності викладачів прийнято Положення «Про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості та здійснення коригувальних і запобіжних дій у Білоцерківському національному аграрному університеті» https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_pro_proved_vnutr_audit.pdf На базі

університету діє пролонгований методико-психологічний семінар «Школа професійно-педагогічного зростання» тематика якого спрямована на підвищення та удосконалення рівня викладання дисциплін https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/molodigna/tematyka_seminar_2019_2020.pdf Також викладачі ОП на постійній основі беруть участь у щорічній Міжнародній конференції БНАУ <http://science.btsau.edu.ua/node/33>

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Процедури, за якими ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності, включають матеріальне і професійне заохочення. Відповідні положення містяться у змісті Колективного договору БНАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/kol_dogovir.pdf Матеріальне заохочення регулюється Положенням про преміювання, встановлення доплат та надбавок, надання матеріальної допомоги, щорічної грошової винагороди та матеріальної допомоги на оздоровлення у БНАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proces/polog_premiuvan_doplat_mat_dopomo.pdf Під час зустрічі із студентами підтверджено, що щорічно до Міжнародного Дня Науки шляхом проведення анонімного анкетування здобувачів вищої освіти за участі студентського самоврядування, визначаються за відповідним набором критеріїв кращі викладачі, які нагороджуються відзнаками та грошовими преміями. Також у ЗВО діє положення про заохочення студентів та аспірантів БНАУ. https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/poruadok%20vikoristan_koshtiv_nadan_mat_dopomog.pdf

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Переважає більшість викладачів залучених до викладання предметів за ОП мають науковий ступінь або вчене звання, з них 2 доктори юридичних наук. На факультеті ведеться постійна робота спрямована на підвищення кваліфікації викладачами та здобуття ними наукових ступенів та вчених звань. Матеріальне заохочення викладачів та студентів з боку ЗВО підтверджено фактами

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слід посилити відповідну роботу ради роботодавців факультету права та лінгвістики. З метою підвищення практичної складової підготовки фахівців до складу екзаменаційних комісій з присвоєння кваліфікації «Бакалавр права» варто було б включити представників роботодавців. На відповідних кафедрах слід запровадити графік проходження викладачами підвищення кваліфікації. Посилити роботу стосовно підвищення кількості та наукового рівня наукових публікацій викладачів ОП у вітчизняних та закордонних фахових виданнях.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ЗВО функціонує наукова бібліотека, в якій існує електронний каталог та репозитарій <http://rep.btsau.edu.ua/> <https://library.btsau.edu.ua/%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0/> В

приміщенні факультету права і лінгвістики, де безпосередньо проходить навчання за ОП, знаходиться окремий відділ наукової бібліотеки ЗВО (абонемент та читальна зала), фонд якого укомплектований виключно юридичною літературою. У бібліотеці представлено належний фонд бібліотечних ресурсів для навчання за ОП. Забезпечено вільний доступ до фондів наукової бібліотеки, репозитарію та веб-ресурсам наукометричних баз (Scopus та Web of Science Core Collection). В освітньому процесі активно використовуються відеопрезентації, читання лекцій із залученням мультимедійного обладнання (наявні три проектори, частина аудиторій обладнана стаціонарними екранами). В межах реалізації ОП, здобувачі вищої освіти мають можливість працювати в комп'ютерному класі, кабінеті криміналістики, навчальному залі судових засідань, юридичній клініці тощо. Підтримка здобувачів вищої освіти в БНАУ забезпечується розвинутою соціальною інфраструктурою, яка включає гуртожитки, спортивні споруди, пункти громадського харчування, спортивно-оздоровчий табір, Центр патріотичного та правового виховання та приміщення для підготовки та проведення культурно-масових заходів (актова, читальна зали, бібліотеки гуртожитків, тощо) Опитування здобувачів вищої освіти на ОП Право проведене у 2018 році загалом показало високий рівень задоволеності від матеріально-технічної бази (бібліотека, доступ до електронних курсів, навчальна література тощо) https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/zvit_ankety_student_osvitnyu_process_pravolingv_2018.pdf Водночас, на думку здобувачів вищої освіти частина технічного обладнання морально застаріває і потребує відповідного оновлення https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/zvit_anketa_opp_pravo_2020.pdf

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

В ході інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та науково-педагогічного персоналу встановлено, що межах ОП забезпечується безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Зокрема, встановлено можливість користування на безоплатній основі бібліотечним фондом, електронною бібліотекою, комп'ютерним класом, університетською системою Moodle тощо. Крім того, здобувачам вищої освіти забезпечується безоплатне проходження практики на підприємствах, установах, закладах та організаціях. В корпусі де здійснюється викладання ОП надається безкоштовний доступ до мережі Wi-Fi.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Санітарно-технічний стан будівель і споруд БНАУ відповідає необхідним умовам експлуатації, що підтверджено Санітарним паспортом університету від 2016 р. та Висновком головного управління держпраці у Київській області від 15.05.2018 р. № 55/3/18/7036. Щорічно надається інформація про відповідність вимогам правил пожежної безпеки та про відповідність нормам з охорони праці БНАУ. В ході огляду приміщень була встановлена забезпеченість місця навчання належними засобами пожежної безпеки. ЗВО має досить розвинену соціальну інфраструктуру, яка забезпечує задоволення основних потреб студентів та співробітників. Зокрема, в приміщенні де здійснюється викладання ОП розміщується столова, а також наявне спеціальне приміщення для відпочинку студентів. Випадків порушень санітарних норм, техніки безпеки, а також травмувань на ОП не зафіксовано. На Факультеті права та лінгвістики створено Центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги з метою вирішення конфліктних ситуацій та сприяння здоровій психічній атмосфері. Приміщення факультету забезпечено цілодобовою охороною. У процесі опитування здобувачів вищої освіти від них не надходило нарікань на світне середовище, що також є свідченням його безпечності та спроможності задовольнити потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО на достатньому рівні забезпечує: - освітню підтримку здобувачів вищої освіти: наукові студентські конференції міжнародного, всеукраїнського і регіонального рівнів; системи управління навчанням на платформі Moodle, яка створює сприятливі умови для спілкування та передачі інформації; використання можливостей Інтернету, зокрема електронної пошти, для обміну повідомленнями; - інформаційну підтримку здобувачів вищої освіти через проведення індивідуальних, групових і масових форм наукової і науково-виховної діяльності. На ОП активно постійно оновлюється власна сторінка факультету на загальному сайті (<https://btsau.edu.ua/uk/content/fakultet-prava-ta-lingvistyka>) та у середовищі facebook (<https://www.facebook.com/lawlingvobnau/>). В ЗВО розроблений Путівник студента, який містить основну інформацію щодо прав та обов'язків студента, а також особливостей організації навчального процесу у ЗВО (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/molodigna/putivnyk_bnau.pdf); - консультативну

підтримку на кафедрі надає інститут кураторства, де на виховні години запрошуються спеціалісти з різних галузей. - соціальну підтримку передбачено різноманітними заохоченнями: нагородження грамотами і дипломами, преміювання; - організаційну підтримку через роботу деканату та кураторів груп

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

В БНАУ створюються умови для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими потребами; розроблений Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в БНАУ (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proces_poruvad_suprovod_osib_z_invalidnistu.pdf). Зроблено вбиральною для людей осіб з особливими освітніми потребами, день відкритих дверей проводиться виключно на першому поверсі. Приміщення де здійснюється освітній процес розміщено на першому поверсі і загалом є доступним для здобувачів вищої освіти з особливими потребами. Пандус на вході відсутній, проте характер входу (відсутні сходи та високий поріг) не створює значних перешкод для потрапляння у приміщення. Завдяки інституту кураторства здійснюється успішне дистанційне навчання по платформі Moodle. На момент акредитації на ОП навчається 1 особа з особливими освітніми потребами. Положення https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/pologen_moodle_.pdf

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У БНАУ діє Етичний кодекс університетської спільноти https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/etych_kodeks.pdf, створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності у БНАУ https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_komis_etyka.pdf якими визначено процедуру врегулювання конфліктних ситуацій. У БНАУ діє «Антикорупційна програма» https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/nakazi/antikorupciina_programa_bnau.pdf. Створено Центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги з метою вирішення конфліктних ситуацій та сприяння здоровій психічній атмосфері. Експертна група відзначає, що Центр функціонує та проводить практичну діяльність. Зокрема, в ході інтерв'ювання здобувачів вищої освіти було встановлено, що на факультеті права та лінгвістики (на іншій ОП) мав місце випадок конфлікту між студентами (буллінг). За результатами розмов з зі здобувачами вищої освіти керівництвом ЗВО та науково-педагогічним персоналом, експертна група відзначає належне і відповідальне ставлення ЗВО до розв'язання конфліктної ситуації: Центром була проведена робота зі студентами, запрошені батьки, організовано профілактичні заходи, зокрема за участю з представниками правоохоронних органів. Встановлено, що на ОП навчається особа, яка є сертифікованим тренером по вирішенню конфліктних питань і вона залучається до роботи Центру. На факультеті існує «Скринька довіри», у якій студент може залишити повідомлення про факти насильства, дискримінації щодо нього або про корупційні випадки. Зміст скриньки раз на тиждень передається на розгляд декану факультету.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами ОП є: - безоплатна доступність до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО. - наявність належного матеріально-технічного забезпечення (спеціалізовані лабораторії комп'ютерні класи, бібліотека тощо); - створення безпечного для життя та здоров'я освітнього середовища. Позитивною практикою ОП є: - практика ЗВО фінансової підтримки здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, які беруть активну участь у науковій та громадській діяльності. Важливою перевагою є університетська бібліотека та її електронна версія; - систематичне наповнення депозитарію ЗВО електронними працями викладачів та студентів; - розвиток інформаційного середовища ОП, як через освітню платформу Moodle, так і через інші ресурси, які доступні для усіх стейкхолдерів (сайт, сторінки у соціальних мережах, стенди тощо); - розробка спеціалізованого "Путівника студента" - організація спеціальної зали судових засідань для проведення практичних занять; - реальна діяльність Центру по вирішенню конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги; - наявність механізму комунікації зі студентами для виявлення конфліктних ситуацій (анонімна "Скринька довіри")

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Експертною групою було встановлено, що кількість посадкових місць у комп'ютерному класі є меншою, аніж кількість студентів що навчаються в академічних групах. За умови широкого використання тестувань в освітньому процесі, про що зазначали представники ОП, це може викликами організаційні складнощі при проведенні навчальних занять. Також, відзначаючи належний розвиток спеціалізованих лабораторій та класів, експерти зауважують, що більшість з них акцентовані на вивчення проблематики кримінального права та процесу, тоді як заявлена у новій програмі мета носить екогуманістичний характер з поглибленим вивченням земельного, екологічного та аграрного права. Слабкою стороною слід визнати матеріальну застарілість окремих видів технічного обладнання, на що наголошувалось в опитуваннях. Експертною групою були висловлені рекомендації щодо: - необхідності розглянути питання про оновлення та збільшення комп'ютерного та мультимедійного обладнання; - створення спеціалізованої навчальної лабораторії у відповідності з проголошеною метою та цілями ОП, або використання в цих цілях навчальних лабораторій інших факультетів ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у БНАУ регламентується «Положенням про освітні програми в БНАУ» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_osvit_prog.pdf) та «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ» https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/polog_vn_syst_qa_bnau.pdf На факультеті створено спеціальну групу зі змісту та якості освіти, яка здійснює аналіз поточних питань пов'язаних з наповненням та реалізацією ОП. Аналіз протоколів засідань групи свідчить про систематичний характер роботи групи. Останнє засідання групи зі змісту та якості освіти факультету права та лінгвістики згідно з протоколом відбулося 11.02.2020р. https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/protokol_7_11.02.2020.pdf «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ» <https://btsau.edu.ua/uk/content/yakist-osvity>; У ЗВО функціонує Навчально-методичний відділ моніторингу якості освіти та виховної роботи БНАУ, який здійснює моніторинг якості освіти студентів університету, за допомогою спеціально розроблених анкет <http://btsau.edu.ua/uk/content/yakist-osvity>. Експертною групою опитано студентів та випускників ЗВО і встановлено, що вони залучалися до проведення анкетування та ознайомлені зі змістом цих анкет.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП через різноманітні форми. По-перше, представники студентського самоврядування входять до складу органів, що розглядають питання про внесення змін та доповнень ОП. Зокрема, беруть участь у складі групи зі змісту і якості освіти та Вченої ради факультету права та лінгвістики де обговорюються питання, що стосуються удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування. Водночас, аналіз протоколів засідань Вченої Ради факультету засвідчує, що окремі зустрічі проходили за відсутності студентів (протокол № 10 від 20.03.2019 р. - відсутні всі студенти члени Вченої Ради). Крім того, в ході аналізу протоколів експертами не було встановлено фактів подання пропозицій представниками студентського самоврядування. Представники студентів входять і до складу членів проектної групи ОП. В ході розмови зі студенткою була підтверджена її участь у засіданнях проектної групи. По-друге, ЗВО залучає студентів до процесу перегляду ОП через систему періодичних анкетувань. За

результатами анкетування здійснюється узагальнення поданих пропозицій, які в подальшому можуть враховуватися при розробці ОП. (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/zvit_anketa_opp_pravo_2020.pdf). Опитування здобувачів вищої освіти підтверджує їх залучення до анкетування, а також врахування побажань щодо змін в ОП. Так, з розмов зі студентами та гарантом було встановлено, що на пропозицію студентів було розширено викладання англійською мовою.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На факультеті права та лінгвістики функціонує Рада роботодавців, члени якої входять до складу груп зі змісту і якості освіти факультету та проектної групи ОП. Думка роботодавців стосовно змісту ОП вивчається шляхом щорічного опитування роботодавців стосовно якості підготовки студентів, освітнього процесу. Для налагодження комунікації між представниками ЗВО, здобувачами вищої освіти за ОП та роботодавцями періодично проводяться «Ярмарки вакансій». Зокрема, черговий «Ярмарок вакансій» був проведений 21.11.2019 року (<https://btsau.edu.ua/uk/content/yarmarok-vakansiy-4>) Для забезпечення зручності комунікації з роботодавцями у ЗВО розроблена спеціальна АНКЕТА 5 "Оцінювання співпраці університету з роботодавцями". (<https://btsau.edu.ua/uk/content/yakist-osvity>). В ході розмови з гарантом та роботодавцями було підтверджено фактичне залучення роботодавців до корегування ОП. Зокрема, до переліку дисциплін вільного вибору студента за пропозицією голови Ради роботодавців додано дисципліни «Правове регулювання оцінки землі», «Правове регулювання ринку землі», «Природноресурсне право» та «Правове регулювання фермерства в Україні». Водночас, експертною групою було встановлено, що у попередні періоди існувала практика залучення роботодавців до проведення атестаційних екзаменів , однак в останній період вона була припинена через відсутність у роботодавців наукового ступеня та вченого звання.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В Університеті наявна практика проведення зустрічей з випускниками з метою обміну професійним досвідом та інформацією. Так, щороку в третю суботу травня в університеті проводяться конференції випускників різних років, на яких висловлюються пропозиції щодо внесення змін до ОП. Існують сторінки в соціальних мережах, до яких приєднані колишні випускники. У розмовах з випускниками було підтверджено факт підтримки контактів з ЗВО. Водночас, експертами не встановлено фактів систематичного вивчення шляхів кар'єрного зросту випускників та врахування цієї інформації при розробці та плануванні подальшого розвитку ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості БНАУ намагається вчасно реагувати на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності. Цьому сприяє обрана методологія PDCA (plan-do-check-act), яка застосовується для циклічного забезпечення якості в університеті (<https://btsau.edu.ua/uk/content/yakist-osvity>), а також стосовно розроблення і перегляду ОП. Для виявлення недоліків проводяться внутрішні аудити системи забезпечення якості відповідно до Положення «Про порядок проведення внутрішніх аудитів та здійснення коригувальних і запобіжних дій у БНАУ» https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_pro_proved_vnutr_audit.pdf На факультетах такі аудити проводяться не рідше 1 разу на рік. Останній аудит на факультеті права та лінгвістики, де провадиться ОП «Право», відбувався 20 грудня 2019. Було ідентифіковано недоліки реалізації ОП, запропоновано покращення для ОП у вигляді наповнення лекційного матеріалу англійським контентом, розроблені рекомендації для підвищення наукової активності студентів та викладачів. Гарант, представник групи аудиту та викладачі у розмовах підтвердили факт роботи аудиторської комісії.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Дана ОП затверджена у 2019 році, тому процедури акредитації раніше не проводилися

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У БНАУ розроблено пакет положень: «Про внутрішню систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу», «Про внутрішній аудит системи внутрішнього забезпечення якості», «Про групи зі змісту та якості освіти», «Про академічну доброчесність», «Етичний кодекс» <https://btsau.edu.ua/uk/content/yakist-osvity>. На засіданнях кафедр і раді факультетів обговорюються питання якості освіти і процедур її забезпечення, діє семінар педагогічної майстерності, тематика якого спрямована на удосконалення рівня викладання <https://btsau.edu.ua/uk/content/molodizhnapolityka>.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильною стороною ОП, на думку експертної групи є систематична робота з роботодавцями, зокрема через проведення "Ярмарки вакансій" та анкетування. В ЗВО розроблені усі необхідні документи для забезпечення внутрішнього контролю за якістю освітніх послуг, а також функціонують органи, які контролюють стан дотримання процедур. Існує періодична система внутрішнього аудиту за наслідками якого приймаються практичні рішення. Здобувачі вищої освіти та роботодавці залучаються до процесу періодичного перегляду ОП, зокрема через участь у групі з розробки ОП та участь у групі зі змісту і якості освіти, яка створена при факультеті В результаті перевірки експертна група переконалася, що здобувачів вищої освіти дійсно залучають до перегляду ОП. Також на факультеті працює "Група зі змісту і якості освіти". Найявний внутрішній аудит, що здійснюється ЗВО по відношенню до ОП

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність фіксації прийнятих рішень за результатами зустрічей зі стейкхолдерами. В ході перевірки експертна група виявила, що зустрічі з випускниками дійсно проводяться, проте, немає систематичного збору інформації про кар'єрний шлях випускників. Також слабкою стороною є те, що студенти є дуже пасивними під час перегляду питань і внесення пропозицій на засіданнях Вченої ради. Рекомендації: - формалізувати рішення прийняті за результатами зустрічей зі стейкхолдерами. - активніше залучати роботодавців до проведення моніторингу якості освіти, зокрема через участь у атестаційних екзаменах; - створити та постійно оновлювати базу даних випускників ОП. Враховувати отриману інформацію при перегляді ОП; - активізувати роз'яснювальну роботу з органами студентського самоврядування, роз'яснювати важливість їх активної участі у всі процедурах пов'язаних з переглядом ОП та забезпеченням якості освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Білоцерківському НАУ визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, їх прозорість та доступність забезпечується розміщенням документів на офіційному веб-сайті БНАУ. Статут Білоцерківського національного аграрного університету (погоджено конференцією трудового колективу, протокол від 24.03.2019 р., затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 24.06.2019 року No 883). https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/pologenna_navh_proces/statut_btnau_2019.pdf Положенням

про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників в Білоцерківському національному аграрному університеті
https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_pro_planuv_oblik_roboti.pdf
Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті
https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_pro_ocinuvan_result.pdf Етичним кодексом університетської спільноти
https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/normatyvne/etych_kodeks.pdf Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті
https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_pro_academich_dobroch.pdf
Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Білоцерківського національного аграрного університету
https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/pologen_pro_academ_mobilnist_2.pdf
Експертна група не виявила суттєвих порушень вищезазначених документів в ході інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та адміністративного персоналу ЗВО

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до внесення змін в освітню програму оприлюднює на своєму офіційному сайті <https://btsau.edu.ua/uk/content/yakist-osvity> відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції зацікавлених сторін. На момент ознайомлення з діючою ОП на сайті розміщений проект ОП на 2020 рік (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/osvit_prof_prog_bakalavr_pravo_proekt.pdf), який передбачається затвердити напередодні нового навчального року.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертами встановлено, що ЗВО своєчасно розміщує ОП на сайті для ознайомлення усіх зацікавлених стейкхолдерів. На момент ознайомлення з діючою ОП на сайті розміщена ОП 2019 року (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/osvitn_prof_program_bakalavr_pravo_2019.pdf), яка містить усі необхідні структурні компоненти. Крім того, на сторінці факультету розміщені також діючі навчальні плани, анотації вибіркових дисциплін тощо (<https://btsau.edu.ua/uk/content/osvitniy-proces-1>). В ході бесіди з роботодавцями останні підтвердили, що проект ОП був доступний для них і вони мали можливість ознайомитися з ним. Разом з тим, експертами встановлено, що до гаранта та розробників ОП надходили пропозиції щодо вдосконалення діючої ОП, які були ними врахована, однак на сайті не було оприлюднено таблицю пропозицій. На сайті ЗВО розміщені також ОП минулих років, починаючи з 2016 року (<https://btsau.edu.ua/uk/content/osvitniy-proces-1>). Встановлено, що анотації вибіркових дисциплін розміщуються як на сторінці сайту факультету (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/acreditacia_ur/anotac_vibirkov_disciplin_pravo_bakalavr.pdf), так і на окремій сторінці університету (<https://btsau.edu.ua/uk/content/osvitni-programy>), а також викладаються у системі Moodle. Внаслідок цього, виникла невідповідність між переліком вибіркових навчальних дисциплін у навчальному плані та каталогом вибіркових дисциплін, що розміщений на сайті. З пояснень гаранта, це зумовлено технічною помилкою, що виникла при передачі файлів. Актуальний та відповідний перелік анотацій вибіркових дисциплін розміщено на сервісі Moodle. Водночас, експерти констатують, що децентралізоване розміщення каталогу вибіркових дисциплін призводить до часткового дубляжу та плутанини і може ускладнити отримання інформації про цю необхідну складову ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО встановлені чіткі і зрозумілі правила і процедури, які права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Уся актуальна інформація вчасно та в достатньому обсязі публікується на сайті ЗВО та на сторінці факультету права та лінгвістики в мережі Facebook, що є доказом публічності та прозорості ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкою стороною ОП є: - відсутність уніфікованого підходу при розміщенні анотацій вибіркового дисциплін; - відсутність оприлюднення пропозицій, що надійшли від усіх стейкхолдерів стосовно змін та оновлень до ОП. Рекомендації експертів: - уніфікувати систему оприлюднення анотацій вибіркового дисциплін - здійснювати оприлюднення таблиці пропозицій, що надходили до проектів ОП та рішення відповідних органів щодо їх прийняття та відхилення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 9 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Незважаючи на нову, дистанційну, форму проведення експертизи, ЗВО в цілому успішно справився з організацією та технічним забезпеченням проведення зустрічей та огляду ресурсів.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Волошкевич Геннадій Андрійович

Члени експертної групи

Меленко Сергій Гаврилович

Марчишин Богдан Ярославович